

Paavalin Ensimmäinen kirje korinttilaisille 11

Kaikki on minulle luvallista. Mutta - -

1.Kor. 6:12-20

Tervetuloa kuuntelemaan Alusta alkaen -ohjelmaa. Käsittelemme Paavalin Ensimmäistä korinttilaiskirjettä, tällä kerralla sen kuudennen luvun jakeesta 12 alkaen.

Edellä olemme kuulleet, että kirjeen keskeisenä teemana on Paavalin huoli perustamastaan Korintin seurakunnasta. Paavali varoitti heitä siitä, että he olivat vaarassa harhautua pois taivaaseen vievältä tieltä. Nimittäin sillä tavalla, että he hyväksyivät kristitylle täysin sopimattoman elämäntavan. Esimerkkinä sellaisesta Paavali mainitsi seksuaaliseen siveettömyyden, epäjumalien palvelemisen, taloudellisen väärintekemisen ja liiallisen alkoholin käytön. Paavalin mielestä Korintin seurakuntalaisten olisi pitänyt tietää, että kaikki sellainen tuhoaa ihmisestä pelastuksen: ”Ettekö tiedä, että väärintekijät eivät saa omakseen Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö!”

Sloganien korjaamista

Seuraavaksi Paavali alkaa puhua Korintin seurakuntalaisten käyttämästä perusteesta holtittomalle elämälle. Se oli slogan, jonka mukaan kristityille ”kaikki on luvallista”.

”Kaikki on minulle luvallista” – mutta kaikki ei ole hyödyksi. ”Kaikki on minulle luvallista” – mutta en saa antaa minkään hallita itseäni. Ruoka on vatsaa ja vatsa ruokaa varten, ja Jumala on tekevä molemmat tarpeettomiksi. Mutta ruumis ei ole siveettömyyttä vaan Herraa varten, ja Herra on ruumiinkin valtiast. Jumala on herättänyt kuolleista Herran ja on voimallaan herättävä meidätkin. (1. Kor. 6:12-14).

Ehkäpä korinttilaiset olivat oppineet tuon sloganin ”kaikki on minulle luvallista” jopa Paavalilta itseltään. Paavalihan oli opettanut heille, että pakanakristittyjen ei tarvinnut välittää Mooseksen lain ruokasäännöksistä, vaan heillä oli oikeus hyvällä omallatunnolla syödä kaikkea, mitä torilla myytiin.

Tuo slogan oli ilmeisesti jatkanut sitä selittävällä toteamuksella: ”Ruoka on vatsaa varten ja vatsa ruokaa varten, ja Jumala on tekevä molemmat tarpeettomiksi”. Eli syöminen on hyvä, mutta silti maallinen asia eikä siksi niin kauhean tärkeää jumalasuhteen kannalta. Eihän taivaassa enää tarvitse välittää ruuasta; tähän viittaa se, että Jumala on tekevä sekä ruuan että vatsan tarpeettomaksi.

Tuokin piti Paavalin mukaan ainakin jossain määrin paikkansa. Mutta ongelmalliseksi niiden periaatteiden käyttö meni siksi, että jotkut Korintin seurakunnan jäsenet sovelsivat ruokaa koskevan vapautensa myös seksuaalisuuteen.

Tätä vastaan Paavali kirjoitti, että ”kaikki on kyllä luvallista, mutta ei kaikki ole hyödyksi”. Kristityn vapautta ei pidä käyttää sillä tavalla, että siitä on haittaa ihmisen suhteelle Kristukseen.

Siksi vapaus ruokasäännöksistä ei merkitse sitä, että kristityllä olisi vapaus myös seksuaalisissa asioissa. Molemmat ovat kyllä ruumista koskevia asioita, mutta on väärin päätellä, että ruokavaliota koskevasta vapaudesta seuraisi vapaus tehdä seksuaalisuuden alueella niin kuin haluaa

Niinpä Paavali laittaa korintilaisten slogania vasteen oman vastasloganinsa: ”Ruumis ei ole siveettömyyttä varten vaan Herraa varten, ja Herra on ruumiinkin valtias.” – Oikeastaan alkutekstissä lukee ”- - ja Herra on ruumista varten”. Mutta ajatuksellisesti suomalainen käännös on aivan oikeassa. ”Herra on ruumista varten” tarkoittaa sitä, että Jeesus Kristus on kristityn ruumiin valtias. Hän haluaa, että kristitty elää ruumiillisesti siveää elämää ja tässä kristityn on toteltava Herraa. Asia on erilainen kuin ruuan tapauksessa, jossa Jeesus ei vaadi kristityltä Mooseksen lain ruokasäännösten noudattamista.

Eskatologinen päämäärä ja siihen perustuva ihmiskäsitys

Lause ”Jumala on herättänyt kuolleista Herran ja on voimallaan herättävä meidätkin” tarkoittaa tässä yhteydessä sitä, että sitä, että hyödyllistä ruumiillisen vapauden käyttöä on mietittävä sitä taustaa vasten, että Kristus herättää meidät kerran kuolleista. Silloin koittava ruumiin ylösnousemus tapahtuu Jumalan voimalla. Siksi meidän ei pidä miettiä ruumiin oikeata käyttöä lähtien siitä, millaisia ruumiillisia haluja meillä on. Vaan ruumiillisuutta on mietittävä Jumalan tahdon ja iankaikkisen elämän näkövinkkelistä. Kommentaarini sanoin: ”Inhimillisen olennon eskatologinen päämäärä määrittelee viimekädessä sen, mikä on hyödyksi. Inhimillinen olento, jolla on eskatologinen päämäärä, on nimenomaan ruumiillinen ihminen” (Collins 1999, 246).

Tämä on hyvin erilainen ajattelutapa kuin se, mikä nykyisin, seksuaalisen vallankumouksen jälkeisenä aikana, vallitsee yhteiskunnassa ja pitkälti myös kirkossa. Nykyisinhän ajatellaan, että on suorastaan epäterveellistä rajoittaa seksuaalisia tarpeitaan. Pätee siis juuri se, että seksissä ”kaikki on minulle luvallista” – kunhan sallin saman vapauden muille enkä pakota ketään. Tätä vastaan Paavali sanoo, että todellista vapautta on elää siten, että ruumiimme kuuluu Herralle, joka on kerran herättävä sen kuolleista ja antava sille uuden, nykyistä hienomman elämän. Ja se asettaa seksuaalisuuden toteuttamiselle rajoja. Ne ovat hyviä rajoja, koska niiden hylkääminen merkitsee tulevan ylösnousemuselämän menettämistä.

Paavalin tässä edustama ajatus on nykyisen vallitsevan ajattelutavan mukaan harhainen ja sairas.

Tämä johtuu siitä, että nykyaika on hyvin sekularistista. Sana ”sekularismi” juontuu latinan sanasta *saeculum*, joka tarkoittaa ”tätä maailmanaikaa”. Sekularismin mukaan tämä nykyinen

elämä on kaikki mitä ihmiselämässä on, tai ainakin kaikki, mikä on tärkeää. Siksi ruumiin halut ja tarpeet nostetaan olennaiseksi elämän ohjenuoraksi. Mitään ruumiin ylösnousemusta ei sekularismin mukaan ole olemassa, tai jos on, niin järkevä ihminen ei ota sitä huomioon oikeaa elämäntapaa etsiessään. Sekularismin omaksunut rippikoulun opettaja ajattelee, että jos Jeesus olisi rippikoululeirillä, hän jakaisi seksi ja seurustelu -tunnin jälkeen oppilaille kondomeja.

Entä konkreettinen irtoseksi?

Edellä Paavali on korjannut korinttilaisten virheellistä ihmiskäsitystä osoittamalla, että oikea ihmiskäsitys ottaa huomioon tulevaisuudessa odottavan ruumiin ylösnousemuksen ja sen, mikä on sen kannalta hyödyllistä. Seuraavaksi hän ottaa käsittelyyn saman asian konkreettisemmalta kannalta. Eli kysymyksenä on: saako kristitty harjoittaa irtosuhteita?

Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen ruumiin jäseniä? Ryhtyisinkö siis tekemään Kristuksen jäsenistä porton jäseniä? En ikinä! Ettekö tiedä, että joka yhtyy porttoon, on samaa ruumista hänen kanssaan? Onhan sanottu: »Nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.» Mutta joka liittyy Herraan, on samaa henkeä hänen kanssaan. Pysykää erossa haureudesta! Kaikki muut synnit, joita ihminen tekee, kohdistuvat muualle kuin hänen ruumiiseensa, mutta siveetön teko osuu ihmisen omaan ruumiiseen (1. Kor. 6:15-18).

Korinttilaiset tiesivät, että kristittyinä he olivat ”Kristuksen ruumiin jäseniä”. Kristus on seurakunnan pää, joka yhdistää seurakuntalaiset yhdeksi, omaksi ruumiikseen, jossa kullakin seurakuntalaisella on oma tehtävänsä, niin kuin ruumiin eri jäsenillä on omat tehtävänsä, mutta ne silti ovat yksi ruumis.

Raamatun mukaan seksi liittyy sen harjoittajat hyvin läheisellä tavalla yhdeksi. Luomiskertomuksen mukaan ”he tulevat yhdeksi lihaksi”. Tämän perusteella Paavali sanoo, että huoraan yhtyvä kristitty liittyy hänen kanssaan yhdeksi ruumiiksi. Samalla hän irrottaa itsensä Kristuksen ruumiista eli suorastaan silpoo sitä. (Alkukielessä ei sanota ”ryhtyisinkö siis tekemään Kristuksen jäsenistä porton jäseniä”, vaan käytetään verbiä *airoo*, joka tarkoittaa poisottamista tai irrottamista, irrottamista Kristuksen ruumiista.)

Tämä kaikki merkitsee sitä, että ruumiillisen epäsiveyden harjoittaja rikkoo hengellisen yhteytensä Kristuksen kanssa. Hengellinen yhteys Kristukseen ei nimittäin ole asia, jolla ei olisi mitään tekemistä ruumiillisuuden kanssa. Siksi Paavali väittää, että siveetön teko kohdistuu kristityn omaa ruumista vastaan. Tuon ruumiin hyvinvointi nimittäin riippuu ennen kaikkea siitä, että ihmisen suhde Kristukseen on eheä. (Tämä taas johtuu siitä, että ruumiin kannalta olennaisinta on tulevaisuudessa koittava ylösnousemus, jossa Kristuksen voima uudistaa tuon samaisen ruumiin nykyistä upeammaksi). Siksi kristityn on pysyttävä erossa epäsiveellisyydestä, suorastaan paettava sitä, kuten alkuteksti ja v. 1938 käännös sanovat.

Tuossa ”pakenemisessa” (*feugoo*) on ehkä rivien välissä viittaus kertomukseen Joosefista, joka pakeni Potifarin talosta, kun Potifarin vaimo yritti väkisin vietellä hänet makaamaan kanssaan (Gen. 39). Joosef ajatteli, että tuollainen seksi olisi erittäin epähyödyllistä, sillä se rikkoisi hänen suhteensa Jumalaan, ja siksi hän pakeni.

Jumalan Hengen pyhittämä ruumiillinen ihminen

Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli? Tämän Hengen on Jumala antanut asumaan teissä. Te ette itse omista itseänne, sillä Jumala on ostanut teidät täydestä hinnasta. Tuottakaa siis ruumiillanne Jumalalle kunniaa! (1. Kor. 6:19-20).

Tuon kohdan alussa oleva retorinen kysymys ”ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli?” kutsuu korinttilaisia ymmärtämään kristittynä olemisen siten, että se on Jumalan Hengen pyhittämää ruumiillista olemassaoloa. Ruumiillisuus ja hengellisyys eivät ole toisistaan erillisiä asioita siten, että se, mitä ruumiillamme teemme, ei vaikuta siihen, miten spiritualiteettimme toimii.

On ehkä hyödyllistä vielä kerran verrata tätä ajatustapaa nykyisin vallalla olevaan. Ero on merkittävä. Jeesuksen ja Paavalin opetuksessa ruumiillisuus ja spiritualiteetti eivät olleet olennaiselta osin yhteydessä toisiinsa ruuan kautta. Jeesushan ”sanoi kaikki ruuat puhtaaksi” sillä perusteella, että ruoka ei mene ihmisen sydämeen vaan vatsaan ja sieltä sitten käymälän pyttyyn. Vastaavalla tavalla Paavalin mielestä ruokavalio ei määrittänyt jumalasuhdetta. (Toisaalta on huomattava, että sekä Jeesus että Paavali pitivät ajoittaista paastoa merkittävänä hengellisen hyvinvoinnin edistäjänä).

Nykyisin suhde ruokaan on aika erilainen. Ruokavaliota pidetään erityisen tärkeänä asiana eettisesti ja jopa hengellisyyden kannalta. Lehmänmaito on paha, soijamaito on hyvä, jne.

Toinen ihmisen ruumiillisuuden osa-alue on seksuaalisuus. Sen suhteen asia on toisin. Jeesukselle ja Paavalille vapaa seksuaalisuuden toteuttaminen on spiritualiteetin kannalta tuhoisaa. Miehen ja naisen välinen aviollinen seksi taas on heidän opetuksensa mukaan hyvää ja Jumalan tahdon mukaista, jopa elävä vertauskuva Kristuksen ja seurakunnan välisestä yhteydestä. Muu seksi on sen sijaan spiritualiteetin kannalta vahingollista, jopa niin pitkälle, että Jeesuksen mukaan jo himokas katse vie kadotukseen. Tai Paavalin mukaan ”siveettömyyden harjoittajat eivät pääse Jumalan valtakuntaan”.

Nykyisin taas on tyypillistä (ainakin joissain kirkollisissa piireissä) ajatella, että seksi noin yleisesti ottaen on Jumalan lahja, eikä sitä siksi pidä rajoittaa muuten, kuin että ketään ei saa pakottaa. Rajoittaminen on haitallista ja epäterveellistä ja siksi Jeesuksen tahdon vastaista.

Eräs syy tähän ajattelutavan muutokseen on epäilemättä syvällä, nimittäin koko ihmiskäsityksessä. Modernista ja postmodernista ajattelusta puuttuu se aiemman kristillisen ihmiskäsityksen piirre, että ruumiillinen ihminen on samalla hengellinen iäisyysolento. Tuon

perinteisen ajatustavan mukaan ruumiillisuutta on ajateltava iankaikkisuuden näkökulmasta. Siitä käsin nähdään, mitä oikea seksuaalisuuden toteuttaminen on. Ja iäisyysasioista meille kertoo ennen kaikkea Kristus ja hänen apostolinsa, joiden opetus on Raamatussa.

Paavali suosittelee korinttilaisille ruumiillis-hengellistä ajattelutapaa ja elämäntapaa sen perusteella, että ”Jumala on ostanut teidät täydestä hinnasta”. Kauppasumma eli Kristuksen kuolema ja ylösnousemus on suoritettu ja omistusoikeus on siirtynyt.

Taustalla on ajatus orjan ostamisesta. Me emme enää ole sekularistisen ajattelun ja elämäntavan orjia, joiden on noudatettava ruumiinsa himoja. Meidät on ostettu uuteen elämään, jossa on toivo ylösnousemuksesta. Siksi me saamme ja meidän pitää elää ruumiillista elämäämme tämä päämäärä johtotähtenä.

Sitä tarkoittaa: ”Tuottakaa siis ruumiillanne Jumalalle kunniaa!” Se ei aina onnistu. Mutta Jeesuksen tähden me saamme yhä uudelleen palata takaisin, hänen yhteyteensä, joka on meidät omakseen ostanut.